

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thronus Dei Maria Deipara

Spinelli, Pietro Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1696

Præfatio ad Lectorem, & Auctoris consilium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46853)

PRÆFATIO AD LECTO- REM, ET AVCTORIS CONSILIVM.

Pio Lectori Auctor Spiritus Sancti gratiam, &
sanctissimæ Virginis Deiparæ patrocinium.

*Occasio
hujus Li-
bri de vir-
ginis laudi-
bus con-
scribenda.*

CUM de septem Principibus An-
gelorum ante Deum astantibus,
opus à me olim inchoatum, con-
scriberem, in explicationem rerū
præcipuarum præclarissimæ illius
visionis, quæ c. 4. & 5. sacrae Apocal. continetur,
incidi, in qua Deus optimus, quatenus Ecclesia
sua: paternæ providentiæ administrat, sese cum
futuris in eadem Ecclesia successibus S. Joanni
ostendit: eaq; de causâ variis typis, ac symbolis
singulæ celestis aulæ partes, quippe quæ ad
hujus administrationis executionem spectant,
diligentissime describuntur. Hanc igitur visio-
nem attentius perferuntur venit in mentem
querere, an eorum typorum aliquo Deiparæ
semper Virgo subindicaretur.

Neque enim facile adduci poteram, ut cre-
derem a discipulo, quem diligebat Jesus cui
Virgini de Cruce pendens matrem Virginem
commendavit, cum tam multa illius Aulæ o-
stendisset, eam silentio præteriri potuisse, ac ne
typo quidem significationem aliquam datam
esse ejus, quæ in illa celesti Curia, inter omnes
creaturas, secundum Christum, principatum
tenet; quæque pro Ecclesia, cunctisque fide-
libus tanquam omnium Advocatâ Dei miseri-
cordiam (quæ ad ejus erga Ecclesiam provi-
dentiam in primis pertinet) jugiter implorare
non desinit. Cum igitur ipsas illas partes animo
versarem, typosque omnes excuterem, ac ser-
taret diligentius, visum mihi tandem est divi-
næ sedis involucre, quam sanctus Joannes
græcè *Ἐπίθωρον* appellavit, Deiparam ipsam esse
descriptam. Ac dum argumenta ad id proban-
dum inquirere, in, longe plura sese obtulerunt,
quam ut brevi digressione, sicut constitueram,
comprehendi possent.

Cum vero ex altera parte vehementer opta-
rem in eo, quod de septem Principibus Ange-
lorum conscriberem, volumine de Virginis
Deiparæ excellentia (quam iidem septem Prin-
cipes officiosissime venerantur, & colunt; cui
etiam nos tam multis nominibus obstricti su-

mus) non nihil attingere: hinc factum est, ut
oblatam aliquando occasionem avidissime ar-
ripuerim, ex altera vero cum tam longam di-
gessionem nollem in idem opus interere,
statui pauca quædam in capite 16. libri 1. de se-
ptem Angelis, ubi de divina sede 4. capite Apo-
cal. egi, conjicere, rationesque quibus Throno
illo Virginem beatam significari probatur,
breviter, strictimque perstringere, sed justam
ea de re disputationem in separatam con-
ferre volumem. Atque hoc illud est, quod eu-
dimus præfati, tantisper seposita, quam de
septem Angelis institueram, tractatione; do-
nec huic de beatæ Virginis laudibus Operi su-
premam manum imponam, quo in opere my-
stico illo Dei Throno Virginem Deiparam sig-
nificatam quatuor præcipuis argumentis pro-
bare conabor, ad quæ nonnulla referam, qui-
bus Deiparæ Laudes continentur, & præconia
quæ ex capitum hujus Libri Indice cognosci
facile poterunt.

Primum igitur argumentum, tum ex SS. PP.
qui Throni Dei nomine Deiparam appellant,
tum ex SS. litteris, in quibus eadem virgo hoc
typo adumbratur, de promptum est 2. quod ea,
quibus in divinis oraculis Throni Dei nomen
tribuitur (ejusmodi sunt *Cælum* Isa. 66. *Columna*
nubis Eccl. 14 & similia) V. Deip. usq; adeo
congruunt, ut ipsa mystice cælum sit, & Colū-
na nubis, & reliqua, ac proinde Dei thronus me-
rito nuncupetur. 3. quod throni, qui tertium su-
premæ Hierarch. ordinē constituunt ex Dion.
Arcopag. c. 7. Cœlestis Hierarch. & S. Th. 1. p. q.
108. art. 5. ad 6. suum adepti sunt nomē, propter
quaduplicem, quam cum sedibus materialibus
habent similitudinem. In nostris enim sedibus
spectari potest, 1. (ut verbis utar S. Th.) situs,
quo terrâ elevantur. 2. Firmitas qua quis in eis
firmiter sedet. 3. quod sedere, qui in sede desetri
potest, & cui nihil est sua sede vicinior, suscipiat
4. deniq; figura superius aperta ad sedentē exci-
piendū Sed hæc omnia respectu Christi Dei nostri
multo melius, loq; præstātius, quā in thronis

*Throni
unde dicitur,*

††† a

An-

Angelici, & in cæteris omnibus creaturis Deiparæ insunt, quod licet inficiari nemo possit, propter multiplicem tamen laudum Deiparæ materiam, quæ in iis explicandis, confirmandisq; continetur, capitibus omnino decem argumentum hoc pertractamus. Quartum, & postremum argumentum erit ex iis, quæ de divino throno in sacra Apocal. scribuntur: siquidē ea omnia sanctissimæ Virgini per allegoriam competere, uno & viginti capitibus ostendemus, in quibus alia quoque virginis encomia persequemur.

Ad extremum in posteriore hujus operis parte septem capitibus de pietate, ac devotione, qua eandem Deiparam colere, ac venerari debemus, agendum erit.

Cum vero aliquot hujus Operis capita multo evaserint longiora, quam initio putabamus: cumq; jam non esset integrum propter operis, ac rerum, de quibus agitur, dispositionem semel factam, ea in plura dividere, ut tamen Lector unico veluti contuitu, quæ in his capitibus longioribus continebantur, cognoscere; summarium, quod esset veluti Capitis periocha, iidem præfiximus.

Porro huic operi Appendicem addendam duximus, qua illa continentur. Primum Elogia quæ Deiparæ vitam intexerunt. Deinde quatuor tractatus, quos ad eisdem Virginis laudes pertingere existimavimus. Primus in salutationem Angelicam ternis in singula ejus verba adnotatiunculis distinctus, quem anno 1692. Neapoli Italiæ sermone edidimus. Alter Exemplorum, ac Miraculorum Deiparæ. Tertius de Festis diebus, ac templis eidem Virgini dicatis. Quartus de ingenti virginum utriusq; sexus multitudine, qui Deiparæ virginitatem sunt imitati. Hæc autem quamvis ad libitum, & ad Deiparæ, quæ sub typo throni celebratur, Laudum præconia pertineant; quia tamen aliqua alia in iis fusius pertractantur, ne in ipso opere longius digredi videamur, commodius visum est ad calcem libri in Appendicem rejicere.

Elogia vero illa juxta Deiparæ vitæ seriem in Litaniarum formam, una cum suis precibus disposita anno humanæ sal. 1585. Neapoli in lucem edidimus, quæ postea non tantum Romæ anno 1587 & rursus anno 1595. verum etiam in Belgio recusa prodierunt: nunc vero Elogia tantum idcirco recudere volumus, tum quod Deiparæ vitam, atque præconia ex variis sacra-

rum litterarum locis summatim complectantur; tum etiam, quod usui esse possint iis potissimum, qui sabbatis de eadem Deipara ad Congregationum sodales verba faciunt, ut de ea meditandum aliquid iisdem proponant, quod qua ratione ex illis etui possit, non nihil ante Elogia præmonemus.

Video me materiæ dulcedine allectum magnam fatis atque arduam suscepisse provinciam & necessariis destitutum præcidiis vastum Deiparæ virginis præconiorum pelagus ingressū id oneris subuisse, quod vel sapientissimi, sanctissimi que Doctores reformidarunt. Nam S. Bern. eximie vir sapientiæ, ac sanctimonie ser. 4. de Assum. virg. Non est equidem, inquit, quod me magis delectet, sed nec est, quod terreat magis, quam de gloria Virginis Mariæ habere sermonem: ut licet de ea loqui gestians omnes, tamen quicquid dicitur de indicibili, eo ipso quod dici poterit, minus gratum sit, minus placeat, minus accipietur: & mox: Quanam poterit lingua, etiam si Angelica sit, dignis extollere laudibus Virginem matrem, matrem autem non cuiuscumq; sed Dei. S. Augustinus serm. 35. de Sanctis: Quid nos tantilli, inquit, quid in actione pusilli, quid in Virginis laudibus referemus? cum nisi omnium nostrorum membra verterentur in linguas, eam laudare sufficeret nullus. & Anselmus lib. de excellent. Virg. cap. 2. Ea, inquit, qua incunabatur de Virgine vera existit, tanta laudis materia sunt reposita, ut quicumq; in laudando eam morari desiderat, necesse sit, ut facultas ejus magnitudinis rei, & veritati succumbat. & S. Bernardus Senensis tom. 3. serm. 2. de glorioso nomine Mariæ initio: Nemo, inquit, pertingere ad laudem gloriosæ Virginis potest, quia omnium hominum, & vocis excellit, & superat intellectum.

Quare merito Petrus Damianus, cum de ea ageret: *Impar, inquit, est tibi omne humana lingua præconium.* Immo ne Angelos quidem eam digne laudare posse, Bernardus supra citatus, alique sancti Patres merito affirmant.

Epiphanius enim de ea agens: *Cui prædicandum lingua sufficit.* Et Damascenus: *Eam, inquit, non hominum lingua, non mundo sublimior Angelorum mens sat dignis laudibus efferre potest, per quam Domini gloriam in tucri nobis datum est.* & Ildesonus. *Credere oportet, quod hæc Virgo mater ineffabilis est, & hodie omni modo caelesti ita illustratur gloria, ut nullis in terris possit digne laudibus venerari.*

Bernard.
Difficile est
de Virginia
laudibus,
ac dignitate
agere.

Pet. Dam.
ser. de Na.
virg. Virg.
Bernardus

Epiph. ora.
tione de
laud. Virg.
Damasc.
orat. 1. de
Assumpt.

Ne Angeli
quidem
Virginem
digne lau-
dare pos-
sunt.
Non à lau-
danda Vir-
gine cessan-
dum.

3. Sed an propterea, quod Virginis Deiparæ laudes sint immodice, nosq; indigni, qui eam laudemus, ideo ab ejus laudibus abstinendum? Audiamus, quid Damascenus, quid alii de hoc sentiant. Damascenus enim, ubi Angelos ipsos Virgini laudandæ pares non esse pronuntiasset hæc verba subiicit: Quid ergo? an quia eam pro dignitate laudare minime possumus, ideo eam in re reprehensibilem esse minime sane. Quin potius temporata motu cupiditate, contemtuq; uana ex u. roq; corolla cum sacra uerentia, tremente manu, ac cupido animo uiles ingenio nostri primitias Regi matri de uniuersa natura bene merita grato, candidoq; animo tanquam debitum quoddam persoluemus. Sic ille, quo loco exemplum affert iustici illius, qui cavis manibus exceptam aquam Regi obtulit, cui gratissimum fuit exiguum illud munus non ab exiguo animo profectum.

Sophronius inter opera Hieronymi serm. de Assumpt. Et quamuis non sit speciosa laus in ore peccatoris, noli cessare à laude, quia inde tibi promittitur uenia, uide & omnia ut, ut laudes, & Bern. de Virg gloria: Licet, inquit, dignum aliquid sterili concipere cogitatio, aut inuoluta locutio parturire non possit, de ea tamen silere deuotio non patitur.

Horum adeo tantorum uirorum, vel exemplo, vel testimonio confirmatus, & ejusdem Virginis benignitate, atq; ope fretus ad ejus laudes enarrandas animum applicui: malui enim de præstantissimæ Virginis Deiparæ præconis aliquid quoad posse, uel balbutiendo conari, quam quoad deberem nihil attingere; præsertim cum in ejus grata recordatione uersemur, cuius spiritus super mel dulcis. Ideoq; miram in hominum animos dulcedinem pietatis instillat, & ex illius laudum celebratione, juxta illud Eccles. Qui me elacidant, uitam æternam habebunt, fructus existat uerbimus. Ideo Anselm. de excellent. Virg. c. 1. Quomodo, inquit, fieri potest, ut ex memoria laudum ejus salus non proueniat peccatorum, cuius uerus factus est uia ad sanandum peccatores uenienti Saluatori. Honor præterea Deiparæ (ut probat S. Thomas ex illo Prox. 17. Gloria filiorum Patres eorum) redundat in Christum nostrum Redemptorem: Sicut enim, inquit Bernard. cum filium honoramus, à laudibus matris non recedimus, ita dubium non est, quicquid in laudibus matris profectum, ad filium pertinere.

1. Sane Bernardus suam ad Virginem laudan-

dam indignitatem respiciens, cœlitus sibi auxilium mitti optabat, cuius hæc ipsa uerba sunt: Vehementer timeo, ne jam jam audiam ad me dictum: quare tu enarras justitias meas, & assumis testamentum meum per os tuum: utinam & mihi de superno altari non quidem carbo unus, sed ingens globus igneus afferatur, qui uidelicet matram, & inueteratam prurientis oris mei rubiginem ad plenum excoquere sufficiat, quatenus Angeli ad Virginem, & Virginis ad ipsum grata inuicem, ac casta colloquia dignus habeat meo qualicumque replicare sermone.

Multo igitur magis mihi necessarius ad scribendum de sanctissima Dei Genitrice, tum pietatis, & sanctimonie, tum ingenii, & eloquentiæ præsidii destituito ejusdem Deiparæ opem in hac de ea tractatione perficienda implorare necesse est: ut ejus auxilio tantum opus aggrediar, atq; ad finem usq; perducam.

4. Cæterum in hoc operis vestibulo piū Lectorem aliqua monitum uelim. nos ad rerum confirmationem, in rebus quoq; perspicuis, & sine ulla controversia inter Catholicos receptis multa Patrum testimonia congerere, eaque totidem uerbis in medium afferre: quamuis enim eorum sensum scholastico more paucis referre potuissimus; ipsorum tamen integrā sententiam citare maluimus, siue quia eorum sensum aperit luculentius, siue quia tot, tantorūq; uirorum auctoritate major etiam nostris dictis fides accedit: siue etiam, ut in ipso tot PP. quasi fonte degustentur ea, quæ illi ad Virginis commendationem, uno ueluti ore diuersis interdū allatis rationibus (ex quibus varia quoq; eaq; præclara de Virgine obiter indicantur) protulerunt, præsertim cum ille præcipuus finis nostri sit operis, ut quæ dicimus sanctorum PP. sententiis tanquam admittentibus suffulta uniuersa nitantur. Deinde neque huic operi superuacuum, neque Lectori molestum existimauimus, si interdum quædam Patrum testimonia ubi opus erit, uel ad diuersas res probandas, uel ad eorum, de quibus agitur, connexionem repetierimus. Cæterum qualis, quantaque sit uis, atq; auctoritas testimoniorum, quibus in hoc opere utimur, eorum præsertim, quæ aliquaratione in controversiā reuocari possunt, in subiecta admonitione perspicue constabit.

Voces quoque, quæ in scholis, uel apud Patres ipsa consuetudine tritæ sunt, interdum usurpare maluimus, ne si poliores, elegantioresque substituerentur, eorum, quæ afferre uo-

Bern. ho. 3.
super mi-
sus est petit
de celo opem
ad Virgine-
nem cele-
brandam.

Cur pluri-
morum
PP. testi-
monia ad
uermum
integram ef-
ferantur.

Cur inter-
dum ali-
quorum PP.
sententia
uariis oc-
casionibus
repetantur
Cur inter-
dum Scho-
lasticis uo-
cibus uo-
luta

liberatus vim, atq; sensum minus exprimerent, ac declararent: quin etiam dictione ipsa non ad elegantiam exornata, sed ad res, quæ tractantur apte appositæq; exprimendas accommodata pro nostra tenuitate usi sumus; in huiusmodi enim rebus cultiorè orationem nemo iure exigere potest, vel debet. Bonorum siquidem ingeniorum insignis est indolis, ut ait S. Aug. in verbis verum, amare, non verba; nam & Cicero Romanæ eloquentiæ pater à Philosopho eruditionem requirit; eloquentiam vero, si non habet, non admodum flagitat, modo complectatur verbis, quod vult, & dicat plane, quod intelligatur, præsertim quia omnia, inquit idem Cicero, quod de re bona dilucide dicitur, mihi præclare dici videtur, istiusmodi autem res dicere ornate velle puerile est, plane autem, & perspicue expedire, posse docti, & intelligentis viri, sic Cicero S. vero Basilii in Epist. ad Diodorum: In affectata, inquit, dictionis simplicitas, decora mihi videtur, & conveniens professioni Christiani hominis, cuius est non ad ostensionem magis scribere, quam ad publicam utilitatem.

Non omnia
Virginis
præconia
hic contem-
nentur.

5. Neq; vero animus mihi est omnia Virginis ornamenta longe, lateq; diffusa hoc tantulo volumine perstringere: Effet enim, ut est in proverbio, Atlanticum mare cotyla exsorbere, præsertim cum Virginis laudes, ut supra ex PP. dicebamus, Angelicam ipsam intelligentiam sua magnitudine excedant. Sed præclare mecum actumiri putem, si, cum Deiparam sub divini throni symbolo Apoc. c. 4. adumbratâ aliquot argumentis probavero, nonnulla etiam de eadem Viigine apponam, quæ quarumcunq; elucubrationum mearum quasi pigmentis, ingeniisq; pertenui illo quidem, sed tamen aliquo peccolereatur: non quod maiorem SS. Virgini, quæ ut canit Ecclesia: Felix est, & omni laude dignissima, gloriam his scriptis asserere me posse existimem, præsertim post tot illustrium Actorum, sive veterum, sive recentiorum monumenta, quorum ornatum ingenia in Virginis laudibus celebrandis egregie defudarunt; sed ut ei per exiguam immensi debiti partem aliqua ratione persolvere, atq; observantia quamplu-

rimam me illi debere cognosco, significatione aliquam ostendere valeam. Nam & Baptistæ Mantuanus l. i. Parthen. ad ipsum eleganter sic cecinit.

Nulli adeo vivax animi solertia, nulli
Tam felix aderit florentis gloria lingua,
Vt MARIA possit laudes aquare loquendo,
Quæ data sunt illi, nunquam morialibus ullis
Antea concessit, nec post concedet Olympus.

6. Solvamus igitur cum Moyse calceamenta de pedibus nostris, carnalium nimirum cogitationum (ut ait Bern.) involucria deponamus, & ad hanc visionem magnam videndam, h. e. ad Virginis laudes celebrandas ejus confisi patrocinio reverenter aggrediamur; & quando laudem non esse speciosam in ore peccatoris sacra admonent litteræ, nos, qui Deiparæ præconia sive scriptis mandare, sive (id quod omnes deberent) verbis efferre cupimus, nostrum ab omni peccatorum labe animum abstergere curemus: ipsius Virginis profundam humilitatem integritatē ab omnibus carnis illecebris puritatem, ardentissimum erga Deum amorem, cæterasq; ejus virtutes pro viribus imitandas suscipiamus: Summa enim religio est, ut ait August. imitari quod colimus. Recte quoq; monet S. Ildesofus, ut imitemur Matrem Virginem, quam laudamus: Quoniam, inquit, non tantum illi prodest nostra laudatio, quantum nobis ejus imitatio: unde sponso magis placet imitator devotus, quam laudator ociosus. tamen vera laudatio cordis, imitatio est operis. ita Ildesofus. sic enim evensio hujus mortalis vite, curriculo ejus auxilio, ductuq; perveniemus ad filium in beata illa Civitate, ubi, ut verbis utar Gregorii, est dies æternus, & unus omnium spiritus, ubi est certa securitas, & securitas æternitas, & æterna tranquillitas, & tranquilla felicitas, & felix suavitas, & suavitas jucunditas. Quod ipse præstare dignetur, qui ex eadem Virgine pro nobis dignatus est nasci. Neapoli nominis Martii

Quales ad
Virginem
laudandâ
esse debent.

Anno humanæ salutis.
MDCXIII.